

„Rovnaká šanca pre všetkých“

Školský vzdelávací program
Základná škola – 1. stupeň

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania ISCED 1

Dĺžka štúdia: **4 - ročná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Názov školy: **Základná škola Gemerská 2, Košice**

Adresa: Gemerská 2, 040 01 Košice

IČO: 31263119

Riaditeľ školy: Mgr. Štefan Kol'

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Iveta Čintalanová

Ďalšie kontakty: Mgr. Marianna Drančáková

Zriaďovateľ:

Názov: **Magistrát mesta Košice, oddelenie školstva**

Adresa: Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice

Kontakty: Mgr. Beáta Lopusniaková – vedúca oddelenia školstva

Platnosť dokumentu od 1. 9. 2023

Podpis riaditeľa

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola Gemerská 2, Košice je umiestnená v mestskej časti Košice – Juh a je najstaršou základnou školou v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Košice. Je plnoorganizovanou školou s vyučovacím jazykom slovenským, v ktorej sa začalo vyučovať v roku 1932. Budova školy je murovaná, trojpodlažná so suterénom. Súčasťou školy je veľká školská záhrada a multifunkčné ihrisko. V školskom roku 2023/2024 má škola 372 žiakov, 17 tried – 7 tried na 1. stupni a 10 tried na 2. stupni.

2. Charakteristika žiakov

Spádová oblasť žiakov patriacich na ZŠ Gemerská 2, Košice sú ulice: Blesková, Brezová, Cintorínska, Dúhová, Dunajská, Gaštanová, Gemerská, Jánošíkova, Javorová, Kalinčiakova, Kórejská, Kukučínova, Kupeckého, Lichardova, Lipová, Lomonosovova, Milosrdenstva, Mudroňova, Panelová, Pasteurova, Pasteurovo námestie, Paulínyho, Pekná, Platanová, Poľská, Pri nemocnici, Rastislavova, Rázusova, Riznerova, Skalná, Skladná, Slnečná, Smetanova, Školská, Šoltésovej, Táborská, Tichá, Topoľová, Turgenevova, Vajanského.

Školu v súčasnosti navštevuje 372 žiakov, z tohto 150 žiakov na 1. stupni a 222 žiakov na 2. stupni. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú v bežných triedach, v ktorých sa vzdelávajú za prítomnosti asistentov učiteľov a školskej špeciálnej pedagogičky.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Na škole pôsobí 45 pedagogických zamestnancov vrátane riaditeľa školy, 2 zástupcov riaditeľa školy a 6 vychovávateľiek Školského klubu detí a jeden odborný zamestnanec. Od 1.9.2021 je pri práci so žiakmi so ŠVVP pedagógom nápomocný inkluzívny tím. Tvorí ho školský špeciálny pedagóg, školský psychológ a 11 asistentov učiteľa. Máme vytvorené funkcie koordinátora primárnej prevencie, školy podporujúcej zdravie, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, environmentálnej výchovy.

Učitelia sa priebežne vzdelávajú odborne i metodicky, absolvujú vzdelávania v oblasti digitálnych kompetencií, metodické školenia a odborné semináre, rôzne vzdelávania, odborné školenia, aktualizáčn a inovačné vzdelávanie zamerané na zvýšenie svojej odbornosti a uplatňovania nových foriem práce vo vyučovaní. Na škole pôsobia 4 učitelia, ktorí získali 2. atestáciu a 11 učiteľov s 1. atestáciou.

Na škole prebiehajú stretnutia v rámci predmetových komisií a metodického združenia pre pedagógov našej školy. Pedagogickí zamestnanci sú podľa svojich aprobačných predmetov rozdelení do 4 metodických združení a 6 predmetových komisií, kde riešia odborné otázky vzdelávania. Výchovný poradca zabezpečuje úlohy v oblasti poradenstva pri výbere povolania, spolupracuje so školskou psychologičkou, školským špeciálnym pedagógom a špeciálno-pedagogickou poradňou.

4. Organizovanie prijímacieho konania

Do školy sa prijímajú žiaci v súlade s platnou legislatívou, podľa § 60 a § 61 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a vývinovými poruchami učenia a

správania sú začlenené v triedach na základe pedagogicko-psychologického vyšetrenia a súhlasu rodičov.

5. Dlhodobé projekty

Škola dlhodobo spolupracuje so špeciálnymi školami, ktoré sa zameriavajú na výchovu a vzdelávanie zrakovo postihnutých žiakov v Levoči a Bratislave. Projektová činnosť je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cieľom holandsko-slovenského projektu Matra je skvalitňovanie podporovaného integrovaného vzdelávania zrakovo postihnutých detí v bežných základných školách a pomoc učiteľom vyučujúcich zrakovo postihnuté deti. Škola je jedným z 3 centier v SR, ktorá prostredníctvom cestujúcich učiteľov a práce v jednotlivých komisiách plní úlohy projektu v podmienkach Košického kraja.

Od roku 2002 spolupracujeme so Severin Schule Fur Sehbehinderte v Kolíne. Cieľom projektu je získanie nových poznatkov a praktických skúseností v práci so zrakovo postihnutými žiakmi, získať skúsenosti s uplatnením zamestnaní zameraných na rozpoznávanie podmienok, predpokladov výchovy a vzdelávania jednotlivých zrakovo postihnutých žiakov, preberanie skúseností z diagnostikovania žiakov a pod.

Do projektu Infovek bola škola zapojená v roku 2002. Účasť v projekte umožnilo škole využívať digitálne technológie a internet vo vyučovacom procese i v mimoškolskej činnosti.

Projekt Košické moderné školy sa uskutočnil pod gesciou Mesta Košice. Projekt v hodnote takmer 165 tisíc eur je súčasťou operačného systému vzdelávania. V rámci projektu sa inovovali učebné materiály jednotlivých predmetov a bolo zakúpených množstvo učebných pomôcok a didaktickej techniky.

Škola je od roku 1996 zapojená do projektu Škola podporujúca zdravie. Cieľom je podporovať fyzické a duševné zdravie žiakov, pedagogických a nepedagogických zamestnancov a rodičov v oblasti stravovania, zdravotných návykov, medziľudských vzťahov a humanizácie vzdelávania, výchovy i školského prostredia.

Environmentálne projekty Naše Košice, projekt Spoločne pre región a projekt Kde a ako budeme bývať sú zamerané na úpravu školskej záhrady, budovanie náučných chodníkov a zlepšovanie exteriéru školy.

Úpravy v školskej záhrade sa realizovali aj vďaka projektu Učíme a hráme sa všetkými zmyslami, ktorý nám umožnil v školskej záhrade vybudovať pocitový chodník. V rámci dobrovoľníctva bolo v škole vybudované dažďové jazierko.

Nadácia pre deti Slovenska v rámci grantového programu Hodina deťom podporila náš projekt s názvom „Špeciálna učebňa na terapeutické a rehabilitačné činnosti“, v rámci ktorého sme učebňu vybavili nábytkom a potrebnými pomôckami na biblioterapiu, dramaterapiu, arteterapiu, muzikoterapiu a seba obslužné činnosti.

V školskom roku 2017/2018 sme participovali v národných projektoch:

1. Podpora orientácie žiakov ZŠ na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a prácu s talentami.
2. Elektronické testovanie
3. Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva
4. Sledovanie vplyvu škodlivých látok vo vnútornom ovzduší škôl na zdravie detí
5. Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov
6. Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecnovzdelávacie predmety.

Vzhľadom na to, že školu navštevuje mnoho žiakov so zdravotným znevýhodnením a špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zapojili sme sa v školskom roku 2017/2018 do

výzvy V základnej škole úspešnejším projektom Spolu to zvládneme. Naň nadväzuje projekt Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II, čo umožnilo škole vytvoriť inkluzívny tím a pôsobenie asistentov učiteľa v škole.

Škola je zapojená do národného projektu IT Akadémia.

V školskom roku 2018/2019 sme sa zapojili do národného projektu V základnej škole úspešnejším projektom „Spolu to Zvládneme!“, ktorého cieľom je dopriať každému žiakovi školy pocit úspechu v každej oblasti, či už ide o žiakov so ŠVVP alebo bežných žiakov. A zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov.

V školskom roku 2020/2021 sme sa zapojili do grantovej výzvy Nadácie Pontis projektom „Programovanie je hračka“, ktorého cieľom je sprístupniť žiakom a žiačkam druhého stupňa základných škôl a žiakom stredných škôl hravou, zaujímavou a interaktívnou formou svet digitálnych technológií a programovania prostredníctvom micro:bitov.

Ďalším úspešným projektom je projekt „Pridávame rozmer“ v grantovej výzve Škola budúcnosti Karpatskej nadácie. Žiaci zapojení do projektu sa oboznámili s prácou v modelovacom programe. Vytvorené i získané modely z webových lokalít si následne upravili a vytlačili na 3D tlačiarňi.

Na podporu telesnej výchovy a zdravia sme od školského roka 2021/2022 zapojení do programu „Tréneri v škole“. Program skvalitňuje hodiny telesnej a športovej výchovy a vytvára lepší vzťah k pohybovým aktivitám u detí, čo napĺňa aj programové vyhlásenie vlády.

V septembri 2021 sme sa zapojili do výzvy „Zvyšovanie kvality vzdelávania v oblasti IT pre lepšiu uplatniteľnosť na trhu práce“ s projektom „Robotika“ a získali sme možnosť vzdelávať učiteľov a zvyšovať digitálne kompetencie učiteľov a žiakov vďaka Education SPIKE Prime setov.

Zároveň sme sa zapojili do vzdelávacieho programu GLOBE, v ktorom žiaci skúmajú prírodu a aktívne zlepšujú životné prostredie v okolí svojej školy. Program GLOBE zabezpečuje Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie.

V školskom roku 2021/2022 sme sa zapojili do výzvy Nadácie Orange e-školy pre budúcnosť s projektom „Googolienka a sedem hoaxov“, ktorého cieľom je rozvoj digitálnej bezpečnosti a zodpovedného správania sa žiakov v online priestore, prevencie rôznych rizík digitálneho sveta, rozvoj kritického myslenia, charakterových vlastností a vnímavosti voči sebe i druhým.

Taktiež sme sa zapojili do grantového programu Nadačného fondu Telekom pri Nadácii Pontis – Enter pre školy s projektom „Programovaná elektronika“, ktorého cieľom je zvýšiť záujem o programovanie a zatriktívniť predmety fyzika a technika.

Úspešní sme boli aj v grantovom programe Škola budúcnosti Karpatskej nadácie s projektom „Roboti na Gemerskej“ s cieľom aktívne prispieť k skvalitneniu vzdelávania a podporiť STEAM vzdelávanie.

Zapojili sme sa do grantového programu SPPravme to Nadácie SPP projektom s názvom „Strom nádeje“, ktorého zámerom bolo povzbudiť a motivovať žiakov k aktívnemu záujmu o prostredie, v ktorom žijú, rozvíjať ich sociálne zručnosti a podporiť vzájomné vzťahy.

V školskom roku 2022/2023 sme boli zapojení v rozvojovom projekte „Podpora organizačného zabezpečenia vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti finančnej gramotnosti a výchovy k podnikaniu na rok 2022 a zároveň sme opäť boli úspešní v grantovej výzve Škola budúcnosti Karpatskej nadácie projektom s názvom „Spoznaj kúzlo“, ktorého cieľom bolo podporiť princípy STEAM vzdelávania.

Pracovali sme na realizácii projektu „Sila umenia“ grantového programu Nadácie SPP: SPPravme to, ktorého cieľom bolo povzbudiť a motivovať mladých ľudí k aktívnemu záujmu - postojom o prostredie, v ktorom žijú, rozvíjať ich sociálne zručnosti a podporiť vzájomné vzťahy, podnietiť ich intenzívnejšie prepájanie, spoluprácu a budovanie vzťahov v trojuholníku škola - rodina – komunita.

Realizovali sme aktivity projektu „Spoznaj kúzlo“ grantového programu Školy budúcnosti Karpatskej nadácie, ktorého cieľom je aktívnym vzdelávaním viesť žiakov k rozvoju inovatívnosti, predstavivosti, tvorivosti a umožniť im vstup do sveta moderných digitálnych technológií a podporiť princípy STEAM vzdelávania, vlastnou digitálnou tvorbou a pomocou gravírovacích prístrojov zábavnou a atraktívnou formou rozvíjať kritické myslenie a estetické cítenie žiakov.

V školskom roku 2023/2024 sme opäť zapojení v rozvojom projekte „Podpora organizačného zabezpečenia vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti finančnej gramotnosti a výchovy k podnikaniu na rok 2023“.

Úspešne budeme pracovať aj na realizácii aktivít projektu „Pestuj s nami“ nadácie Pontis, ktorého cieľom je podporiť algoritmické a kritické myslenie žiakov a zvýšiť záujem žiakov o programovanie.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

ZDRUŽENIE RODIČOV

- spolupráca so zástupcami rodičov je na mimoriadne dobrej úrovni
- intenzívne spolu komunikujeme a spoločne sa podieľame na dohodnutých akciách a projektoch
- sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov
- majú možnosť sledovať priebežné výchovno-vzdelávacie výsledky prostredníctvom webového sídla školy a edupage
- sú informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom webovej stránky školy alebo prostredníctvom eduPage
- možnosť konzultácií
- škola je otvorená všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti
- spolupráca s rodičmi na školskom vzdelávacom programe

RADA ŠKOLY

- 11-členná, 4 volení zástupcovia rodičov, 2 zástupcovia (volení) zamestnancov školy, 1 volený zástupca nepedagogických zamestnancov, 4 zástupcovia (delegovaní) zriaďovateľa
- práca sa riadi Štatútom rady školy, harmonogramom a plánom svojej činnosti
- zasadá spravidla štyrikrát ročne
- vyjadruje sa k činnosti, organizácii a dokumentom školy

MATERSKÉ ŠKOLY

- vzájomne otvorené hodiny, tvorivé dielne a iné aktivity
- využívajú školský areál, telocvične a naopak

CPPPAP

- spolupráca v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP
- v oblasti profesijnej orientácie a v oblasti primárnej prevencie

ZRIAĐOVATEĽ

- spolupráca s Mestom Košice je zabezpečovaná prostredníctvom Oddelenia školstva Mesta Košice

KOSIT

- zber triedeného odpadu
- environmentálne aktivity, besedy, súťaže, projekty

CVČ KOŠICE ORGOVÁNOVÁ

- kultúrno-spoločenské aktivity, súťaže, voľno-časové aktivity žiakov

SLOVENSKÝ ČERVENÝ KRÍŽ

- školenia a súťaže žiakov

UPJŠ

- Priebežná a súvislá prax študentov

MÚ MČ KOŠICE – JUH
KNIŽNICA LITPARK A NEZÁBUDKA
ÚNIA NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH SLOVENSKA
MPC V KOŠICIACH
OZ ŽIVICA

7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Areál

- oddychová zóna
- asfaltové ihrisko
- multifunkčné ihrisko
- kruhový bylinný záhon
- šachovnicové poličko s liečivými rastlinami
- pocitový chodník
- veľká okrasná záhrada
- dažďové jazierko

Budova školy

- 18 tried, 1 jazyková učebňa, 3 učebne INF, školská dielňa, učebňa fyziky, biológie a chémie, dejepisu a HUD, tanečná miestnosť,
- zborovňa
- cvičná kuchyňa
- telocvičňa
- herňa ŠKD
- 11 kabinetov s pripojením na internet
- skrinky na odkladanie vecí pre žiakov

Budova ŠJ

- kuchyňa s výdajnými okienkami, jedáleň a miestnosť vedúcej ŠJ

Technické vybavenie školy

- 3x LCD televízor
- 7x DVD prehrávač
- 21 sád interaktívnych tabúl s projektormi a notebookmi
- 1 digitálny fotoaparát
- 21 dataprojektorov
- 30 notebookov
- 25 tabletov
- 20 grafických tabletov
- 2 digitálna kamera, 10 ks WEB kamera, 18 bezdrôtových slúchadiel
- 2 skener
- 3 multifunkčné zariadenia
- 2 kopírovacích strojov
- 8 tlačiarní
- zabezpečovací kamerový systém
- zabezpečovací poplachový systém
- počet počítačov využívaných výlučne žiakmi: 56
- počet počítačov využívaných výlučne učiteľmi a ostatnými zamestnancami: 21

V školskom roku 2023/2024 prebieha výučba v 17 kmeňových triedach. Všetky kmeňové triedy sú vybavené pylónovou a interaktívnou tabuľou. Škola má k dispozícii 3 odborné učebne na vyučovanie informatiky, cvičnú kuchyňu, dielňu, jazykovú učebňu, odbornú učebňu na vyučovanie chémie a biológie, odbornú učebňu na vyučovanie fyziky, učebňu hudobnej výchovy a dejepisu, herňu pre školský klub detí, telocvičňu, relaxačnú miestnosť a tanečnú miestnosť. Učebňa hudobnej výchovy, biológie, fyziky, informatiky a jazyková učebňa sú vybavené interaktívnou tabuľou s dataprojektorom a notebookom. Odborné učebne sú využívané v plnej miere vo vyučovacom procese v súlade so školským vzdelávacím programom ale aj pri mimo vyučovacích aktivitách. Pre učiteľov je k dispozícii zborovňa, v ktorej sa nachádzajú 2 počítače, s tlačiarňou a kopírovacími strojmi, ktoré využívajú na prípravu materiálov na vyučovanie.

Súčasťou školy je školská kuchyňa s jedálňou, asfaltové ihrisko a multifunkčné ihrisko. Vonkajšie asfaltové ihrisko a multifunkčné ihrisko sú využívané v jesenných a jarných mesiacoch počas vyučovania telesnej výchovy a pohybovej prípravy a hlavne pre rekreačnú a oddychovú činnosť ŠKD. Škola disponuje veľkou okrasnou záhradou, ktorá poskytuje žiakom počas celého školského roka priestor na oddych, relax a šport. Za priaznivého počasia trávajú žiaci trávajú veľkú prestávku na školskom dvore.

Telocvičňa je využívaná v rámci vyučovania a v mimo vyučovacom čase na krúžkovú činnosť, športové aktivity ŠKD, na spoločenské a športové aktivity v rámci školy.

Kabinet asistentov učiteľa je vybavený počítačmi s ozvučenými programami a braillovou tlačiarňou, ktoré sa využívajú pri vzdelávaní zrakovo postihnutých žiakov.

Pedagogickí pracovníci majú k dispozícii kabinety, ktoré sú vybavené počítačmi s pripojením na internet a učebnými pomôckami.

Škola je zabezpečená elektronickým vrátnikom a kamerovým systémom. Celkovo je v prevádzke 27 kamier, ktoré monitorujú vnútorné a vonkajšie priestory školy.

8. Škola ako životný priestor

Pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci sa svojou prácou snažia, aby sa žiaci v škole cítili čo najpríjemnejšie, preto sa usilujeme, aby školské priestory pôsobili esteticky a kultúrne. Kladieme dôraz na úpravu tried a ostatných priestorov.

Interiér školy spĺňa požiadavky upraveného a estetického prostredia. Triedy s klasickým vybavením lavíc a stoličiek sú vhodne a esteticky upravené nástenkami s vlastnou tvorbou (námety z jednotlivých predmetov, triedne aktivity, súťaže, projekty) doplnené kvetmi na parapetných doskách. Triedy sú vybavené žalúziami, ktoré žiakov chránia počas slnečných dní a slúžia ako zatemnenie pri využívaní dataprojektoru a interaktívnej tabule.

Chodby poskytujú žiakom priestor na relaxačné chvíle počas prestávok a slúžia aj ako informačno-vzdelávacie prostredie s vkusnou estetickou úpravou, lavičkami. Prostredníctvom násteniek na chodbách sú žiaci informovaní o súťažiach, výročiach, aktualitách v jednotlivých predmetoch, nástenky sú venované aj problematike výchovného poradenstva, environmentálnej výchovy a pod. Okrem násteniek nájdú na chodbách žiaci aj vzdelávacie panely. Estetizáciu dotvára bohatá kvetinová výzdoba.

Informačný panel, informačné tabule a vitríny pri vstupe do školy a na prízemí poskytujú informácie rodičom, žiakom a širokej verejnosti o aktivitách školy.

Exteriér školy je rozsiahly. Na multifunkčnom ihrisku je ihrisko na hádzanú, volejbal, minifutbal, florbal a tenis. Trávnatá časť školskej záhrady sa pravidelne kosí a udržiava. Vyasfaltovaná časť školského dvora slúži ako relaxačný priestor pre žiakov počas veľkej prestávky.

Trvalou úlohou a cieľom školy je budovanie priateľskej atmosféry medzi učiteľom a žiakom a žiakmi navzájom. Predpokladom splnenia tohto cieľa sú pedagógovia, ktorí svojim citlivým

prístupom k žiakom vytvárajú na vyučovacích hodinách i mimo nich atmosféru pohody, kľudu a priateľstva. Tá sa zakladá na vzájomnej tolerancii, rešpektovania sa, plnenia určených úloh a dôvere. Vytvárať priateľskú klímu na škole je dennodenná práca na: vyučovacích a triednických hodinách, pri každodennom styku so žiakmi, prostredníctvom žiackeho parlamentu, schránkou dôvery a prostredníctvom rovesníckych skupín.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Interiér a exteriér školy poskytujú žiakom bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky na vyučovanie. Všetci žiaci školy sú na začiatku školského roka poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia. Tieto zásady sú súčasťou školského poriadku, ktorý sa každým rokom aktualizuje. Na hodinách telesnej výchovy, technickej výchovy, chémie, fyziky a informatiky sú žiaci oboznamovaní a poučení o práci v špeciálnych učebniach.

Všetci pedagógovia ešte pred začiatkom školského roka absolvujú školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a protipožiarne školenia. Na škole sa pravidelne uskutočňujú kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia. Vzniknuté nedostatky sa odstraňujú podľa výsledkov revízných správ.

Pri organizovaní škôl v prírode, lyžiarskych výcvikov, plaveckých kurzov, exkurzii a pod sú učitelia i žiaci oboznamovaní s príslušnými ustanoveniami BOZP.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Cieľom našej školy je nielen odovzdávať vedomosti, ale i formovať ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Vzhľadom na zameranie školy budeme rozvíjať možnosti integrácie zdravotne postihnutých detí, hlavne nevidiacich a slabozrakých a zameriame sa na skvalitnenie práce so žiakmi, ktorí majú špecifické poruchy učenia.

Zvýšenú pozornosť budeme venovať environmentálnej výchove, ktorej poskytneme v učebných osnovách viac priestoru najmä na vybudovanie vzťahu k životnému prostrediu a praktickej aplikácie ochrany a zlepšovania životného prostredia.

V škole nielen vzdelávame, ale aj vychovávame. Naše ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, k prosociálnemu správaniu sa a u starších žiakov aj prevzatiu zodpovednosti za seba, svoj rozvoj a tvorivosť. Zdravotne znevýhodnení žiaci školy zmenia postoje zdravých žiakov k postihnutej populácii, naučia ich spolupísať sa a pomáhať im zmierňovať následky ich postihu. Z tohto dôvodu budeme hneď od začiatku klásť dôraz na budovanie dobrého tímu v triede a vytvorenie pozitívnej klímy medzi žiakmi.

Ciele výchovy a vzdelávania budeme uskutočňovať realizovaním nasledujúcich úloh:

- výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov pre život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy
- umožniť žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých vyučovacích predmetoch
- pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu sa
- vytvárať pozitívny vzťah k integrovaným žiakom, pomáhať im a učiť sa od nich
- dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti digitálnych kompetencií žiakov na našej škole

- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov a možnosti školy
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka
- venovať zvýšenú pozornosť integrovaným žiakom, spracovávať pre nich individuálne vzdelávacie programy a plány, pripravovať texty v braillovom písme, pripravovať špeciálne pomôcky
- uskutočňovať pravidelnú špeciálno-pedagogickú diagnostiku integrovaných žiakov
- vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov
- v spolupráci s rodičmi vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí
- zavádzať nové formy a metódy práce
- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast

Ďalšie ciele:

- pripravovať a tvoriť vlastné školské vzdelávacie programy
- poskytnúť žiakom ponuku vzdelávacích služieb v ich voľnom čase
- využívať priestory školy na organizovanie záujmových útvarov rôzneho zamerania
- zapájať sa do projektov zameraných na výchovu a vzdelávanie, zlepšovanie pracovného a životného prostredia a posilnenie vybavenia školy učebnými pomôckami a kompenzačnou technikou,
- zlepšovať estetické prostredie budovy školy a školského areálu.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša základná škola je bežnou základnou školou, ktorá sa zameriava hlavne na integráciu zrakovo postihnutých žiakov a žiakov s poruchami učenia. a chce sa touto špecializáciou zaoberať aj naďalej. Veľkú pozornosť venujeme environmentálnej výchove a dopravnej výchove, ktoré bude mať väčší priestor v koncipovaní nových voliteľných predmetov a začleňovaní prvkov environmentálnej výchovy do jednotlivých predmetov.

Škola má všetkých pedagogických zamestnancov kvalifikovaných po odbornej i pedagogickej stránke. Veľký dôraz sa kladie na ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov za účelom získavania nových informácií o metódach a formách práce a získavanie nových spôsobilosti potrebných pri výchove a vzdelávaní.

Za účelom zvýšenia kvality výchovno-vzdelávacieho procesu školy bude systém ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov zahŕňať:

- zvyšovanie poznatkov a vedomostí jednotlivých učiteľov v oblasti environmentalistiky,
- zdokonaľovanie špeciálno-pedagogických zručností pri práci s integrovanými žiakmi,
- sebavzdelávanie, vzdelávanie a zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov a spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.,
- získavanie najnovších poznatkov (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky, príbuzných vied,
- prípravu pedagogických zamestnancov na funkciu: triedny učiteľ, predseda predmetovej komisie, koordinátor komisie a pod.,
- zapojenie pedagogických zamestnancov do tvorby ŠkVP, tvorby štandardov, tvorby pedagogickej dokumentácie atď.,
- prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými digitálnymi technológiami,
- zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovanie a rozvíjanie tvorivosti pedagogických zamestnancov,
- zvyšovanie psychosociálnych zručností pedagogických zamestnancov,

- prípravu pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej kvalifikačnej skúšky.

Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky:

- integrácia zdravotne znevýhodnených žiakov a žiakov s vývinovými poruchami učenia, poruchami správania, narušenou komunikačnou schopnosťou, pervazívnymi poruchami či telesným postihnutím,
- venovaná veľká pozornosť žiakom so špecifickými poruchami učenia vlastným školským špeciálnym pedagógom vnímavý prístup učiteľov k potrebám žiakov, priateľská klíma školy,
- výborná spolupráca s rodičmi pri organizovaní rôznych podujatí, akcií, brigád,
- podpora projektovej činnosti,
- prezentovanie sa na verejnosti spevácko-tanečnými vystúpeniami, muzikálovými vystúpeniami,
- dopravná výchova,
- vydávanie školského časopisu,
- zriaďovanie odborných učební.

Oblasti, v ktorých sú nedostatky:

- nedostatočná spolupráca s rodičmi z málo podnetného prostredia.

Stupeň vzdelania: ISCED 1

3. Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú naďalej rozvíjať v nadväzujúcom stupni nižšieho stredného vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;
- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a mimoškolskej činnosti.

4. Pedagogické stratégie

Vychádzajúc z cieľov školského vzdelávacieho programu a profilu absolventa, škola si stanovuje stratégiu vyučovania t. j. voľbu a výber metód a foriem práce smerujúcej k správnej motivácii žiakov na vyučovaní a učení. Na každej vyučovacej hodine pôjde o výber takých foriem a metód, ktoré:

- motivačne zaktivizujú žiakov k aktívnej a samostatnej práci,
- umožnia dosiahnuť vytýčený cieľ vyučovacieho predmetu,
- umožnia žiakom rozvoj tvorivej a zmysluplnej práce,
- podnecujú u žiaka rozvoj osobnostných vlastností,
- naučia ho pracovať individuálne, v skupine i v tíme.

Vyučovanie v našej škole realizujeme organizačnými formami: samostatnej práce, frontálnej práce, individuálnej práce, práce v dvojiciach, práce v skupinách, besedami, kombinovaná vyučovacia hodina (sústreduje všetky základné zložky pedagogického procesu, opakovanie, skúšanie, výklad nového učiva, precvičovanie a upevňovanie učiva, vyučovacia hodina na osvojenie nových poznatkov, vyučovacia hodina orientovaná na opakovanie a precvičovanie, vyučovacia hodina zameraná na kontrolu a hodnotenie, exkurzie a vychádzky, domáca príprava žiakov, frontálna práca, doučovanie, diferencované vyučovanie

Vo vyučovaní najčastejšie používame tieto metódy: problémová metóda, metóda práce s knihou, metóda demonštrovania a pozorovania, metóda riešenia úloh, metóda brainstormingu, inscenačná metóda, heuristická metóda, situačná metóda, metóda rozhovoru, metóda informačno-receptívna, metóda reproduktívna, metóda heuristická, metóda výskumná, metóda porovnávacia. Týmito metódami budeme rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov. V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať a podporovať u žiakov čitateľskú gramotnosť, tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, seba hodnotenie. Začlenením regionálnej výchovy rozvíjame vlastenecké čítanie u žiakov.

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami a podporou individuálnych schopností.

Školský špeciálny pedagóg poskytne odborné poradenstvo žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Na škole je o túto problematiku veľký záujem.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať na rôznorodé aktivity. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom, využívaním osvedčených projektov a programov.

Dôležitým odporúčaním do budúceho školského roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne motivujúce hodnotenie žiakov a to najmä slabo prospievajúcich žiakov, pre zvýšenie ich sebavedomia a vnútornej motivácie.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a so zdravotným znevýhodnením

Naša škola od roku 1991 začala ako prvá škola na Slovensku s integráciou zrakovo postihnutých žiakov do podmienok bežnej základnej školy. V súčasnosti na 1. stupni nie je vytvorená špeciálna trieda pre ZP žiakov, všetci sú integrovaní v bežných triedach, ani trieda pre žiakov s vývinovými poruchami učenia.

V škole pracujú školský špeciálny pedagóg, ktorý poskytuje reedukácie špecifických funkcií (zraková a sluchová percepcia, koncentrácia pozornosti, tréning pamäti, postupnosť), individuálnu a skupinovú prípravu a využíva špeciálno-pedagogické metódy na objasnenie, resp. upevnenie a precvičenie učiva. Vykonáva konzultácie s rodičmi žiakov so ŠVVP, pripravuje žiakov na testovanie. Učiteľom pomáha pri vypracovaní individuálnych vzdelávacích programov a úprave učebných osnov.

Učiteľom sú nápomocní i asistenti učiteľa, ktorí sa venujú zrakovo postihnutým žiakom, žiakom s autizmom a inými pervazívnymi poruchami, s poruchami koncentrácie a žiakom s poruchami učenia začleneným v bežných triedach. Okrem priamej práce s deťmi pripravujú materiály a iné potrebné pomôcky. Žiakom sa venujú aj v popoludňajších hodinách – v rámci ŠKD, pri stravovaní, sebaobsluže, priestorovej orientácii, prezliekaní, príprave domácich úloh. V súčasnosti na škole pracuje 11 asistentov učiteľa.

Mimoriadne dôležitá je dobrá spolupráca s rodičmi. Táto je momentálne veľmi rozdielna. Sú rodičia, ktorí venujú spolupráci so školou veľa času a pomáhajú nielen pri výchove a vzdelávaní svojho dieťaťa a rodičia, s ktorými sa nedá spolupracovať, nepomáhajú škole pri domácej príprave ich detí, resp. navrhnutých reedukačných činnostiach.

Neodmysliteľnou súčasťou našej práce je komunikácia a spolupráca s rôznymi organizáciami. Veľmi úspešne prebieha s pedagogicko-psychologickou poradňou, špeciálno-pedagogickou poradňou, Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, špeciálnymi základnými školami pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči a Bratislave, knižnicou Nezábudka a rôznymi neziskovými organizáciami.

Škola je veľmi dobre vybavená učebnými pomôckami a kompenzačnou technikou pre zrakovo postihnutých žiakov. Pomôcky máme vlastné, ale využívame aj pomôcky z projektu Matra. Pre žiakov a asistentov sú k dispozícii pracoviská, kde sa okrem dopoludňajšieho vyučovania môžu žiaci v popoludňajších hodinách zúčastniť na biblioterapii, dramaterapii, arteterapii, muzikoterapii a zdokonaľovať sa v sebaobslužných činnostiach.

6. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety: slovenský jazyk a literatúra, tvorivé čítanie a anglický jazyk.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských

kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika a práca s informáciami

Vzdelávaciu oblasť Matematika a práca s informáciami tvoria učebné predmety: matematika, informatika. Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

Človek a príroda

Vzdelávaciu oblasť obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety: vlastiveda a dopravná výchova. Vzdelávacia oblasť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Človek a hodnoty

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety: etická a náboženská výchova. Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinnej voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova.

Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov.

Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu a pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

7. Prierezové témy

Rýchlo sa mení realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakovi rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etikou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integračnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii Multikultúrnej výchovy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku na Alejovej ul. a v 3. ročníku ako samostatný predmet Dopravná výchova.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej;
- premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpozna nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

8. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

III. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Pri hodnotení integrovaných žiakov sa budú používať metodické pokyny na hodnotenie klasifikáciu žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v bežných základných školách.

Všetky predmety okrem náboženskej a etickej výchovy sa budú klasifikovať známku.

Spôsoby hodnotenia jednotlivých predmetov, početnosť písomných prác, testov, laboratórnych prác, kontrolných úloh budú súčasťou plánu metodických združení. Na informovanie rodičov o hodnotení žiakov budeme využívať internetovú žiacku knižku.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu ISCED 1 žiak získa primárne vzdelanie. Škola vydá žiakovi doklad o získanom vzdelaní formou vysvedčenia s doložkou.

2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov je účinným nástrojom zabezpečovania harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude používať štandardné spôsoby hodnotenia. Vnútorý systém kontroly sa zameria hlavne na sledovanie úrovne výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na dodržiavanie plnenia plánu práce školy, plánu PK a MZ, na hodnotenie žiakov, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť, na kontrolu práce nepedagogických zamestnancov.

Na hodnotenie pedagogických zamestnancov použijeme postupy hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov zakotvené v pracovnom poriadku pre pedagogických a ostatných zamestnancov školy.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia dostali hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené. Vlastné hodnotenie je zamerané na plnenie koncepčného

zámeru školy, plnenie ročných plánov školy, mesačných plánov, plnenie úloh metodickými združeniami.

V najbližšom období významnú úlohu pri hodnotení školy zohrá otázka plnenia cieľov a úloh, ktoré si škola postavila v školskom vzdelávacom programe a ako plní ciele štátneho vzdelávacieho programu. Pri hodnotení školského vzdelávacieho programu sa ukáže, či ciele v ňom stanovené boli reálne, či sú a ako učitelia a žiaci schopní aplikovať v praxi teoretické východiská.

Pravidelne bude potrebné monitorovať aké sú vytvorené podmienky na vzdelávanie, klímu školy, na tímové vedenie školy, či vedenie školy má autoritu a dôstojnosť v očiach zamestnancov a rodičov, aké formy a metódy práce sú v škole využívané.

Zvláštnu pozornosť musíme venovať monitorovaniu stavu podpory žiakov zrakovo postihnutých a žiakov so špecifickými poruchami učenia.